

Bijenvolken en varroamijten in samenleving

Joop Beetsma

Voor de tweede keer publiceert S.G. Lijftogt een boekje over het dagelijks tellen van de mijten die op de varroalade van zijn volken vallen. Dit boekje begint met een herhaling van de beschrijving van zijn activiteiten in 1987 en 1988 en bevat verder een beschouwing van zijn tellingen in de periode 1989 tot en met 1991. Vanwege het terugrijpen in zijn beschouwingen en de herhalingen in de tekst is het lastig de draad van het verhaal te blijven volgen.

212 Ook dit boekje is een ideeënbus. De heer Lijftogt vindt een bepaald verloop van het aantal gevonden mijten en probeert dan alle mogelijke verklaringen hiervoor te bedenken. Hij schrijft graag, maar volgt kennelijk niet alle ontwikkelingen op het gebied van het varroamijtonderzoek (zie pagina 118). Als hij het artikel van de Jong e.a. (J. apic. Res. 21:165-167, '82) had gelezen over het verband tussen het voorkomen van een of meer mijten per broedcel en het wel of niet optreden van misvormingen van bijen, veroorzaakt doordat de mijten de larve en de pop aanprikken, dan had hij niet op zo'n simplistische manier geschreven over het voorkomen van het virus dat vleugelmisvormingen veroorzaakt in zijn bijen. Een krabbelende bij voor de kast is niet per definitie met nosema besmet!

Hier en daar slaat de heer Lijftogt de plank mis in zijn veronderstellingen. Zoals bekend moeten volwassen bijen gedurende de eerste 10 dagen veel stuifmeel kunnen eten, dit verhoogt de weerstand tegen een nosema-besmetting. Niemand heeft echter aangetoond dat de voedingstoestand van de larven hierop invloed heeft, zoals de heer Lijftogt veronderstelt. Hij neemt verder aan dat volwassen bijen die in een goede conditie verkeren een dikkere chitinehuid hebben, waardoor de mijten moeite ondervinden bij het opnemen van bloed van deze bijen. Het geheim van de smid is echter dat de mijten hiervoor door de zeer dunne membranen tussen de achterlijfsegmenten prikken. Zie voor ander commentaar: Bijen 2/11: 302-303 (1993).

In dit boekje herhaalt de heer Lijftogt zijn overtuiging dat door het aanbieden van gevarieerde drachtomstandigheden het bijenvolk in staat is een varroamijtbesmetting binnen de perken te houden.

Bijenvolken en varroamijten in samenleving. S.G. Lijftogt (1993). Lagra Uitgeverij, Zevenaar. ISBN 90-801768-1-8. 122 pagina's, 13 grafieken. Prijs f32,50 (inclusief een zakje zaad van een drachtplantenmengsel).

'De Ambrosiushoeve komt naar u toe dit najaar'

Omdat het voor veel bijenhouders moeilijk is de open dagen op de AMBROSIOUSHOEVE in Hilvarenbeek te bezoeken wordt het ene jaar een open dag op het instituut georganiseerd en worden het andere jaar voorlichtingsavonden in het land gegeven. In 1992 werden deze avonden voor het eerst georganiseerd en uit de reacties bleek dat dit in goede aarde viel. Daarom komen we in 1994 weer naar u toe.

Wat kunt U op deze voorlichtingsavonden verwachten? De onderzoekers vertellen over de verschillende onderzoeken die de afgelopen jaren uitgevoerd zijn in het kader van de bestuiving van land- en tuinbouwgewassen met honingbijen en hommels, bijenziekten, de teelt van bestuivende insecten zoals honingbijen, hommels en solitaire bijen en het onderzoek van de effecten van bestrijdingsmiddelen op bijen en hommels. Uiteraard is er ook tijd vrijgemaakt om met de onderzoekers van gedachten te wisselen.

Lokatie

Waar vinden de voorlichtingsavonden plaats? We hebben getracht deze avonden zo goed mogelijk over het land te verspreiden zodat zoveel mogelijk geïnteresseerden bereikt kunnen worden. Wij zijn op:

- **dinsdag 1 november in Breda** in het veilinggebouw van de RBT, Heilaarstraat 265, 4814 NZ Breda.
- **donderdag 3 november in Eelde Gr.** in het Elema College (Agrarisch opleidingscentrum), Burg. Legroweg 29, 9761 TA Eelde (Groningen).
- **donderdag 10 november in Uddel** in het dorps huis "Het blanke schot", Garderenseweg 33, 3888 NA Uddel.
- **dinsdag 15 november in Weert** in het Natuur en Milieucentrum "De ijzeren man", Geurtsvenweg 4, 6000 GH Weert.
- **vrijdag 25 november in Leiden** in de kantine van de tuinvereniging "Cronensteyn", Boerenpad 1, 2322 LA Leiden.

De aanvangstijd is steeds 19.30 uur. Vanaf 18.30 uur zijn de zalen open. We hopen op een grote opkomst.

Tot ziens op de voorlichtingsavonden van de Ambrosiushoeve.